

Tarvas aitab Rakveret müüa

Tänavu ühte ja tuleval suvel teist juubelit tähistav Rakvere linn on otsustanud nende sündmuste jäädvustamiseks Vallimäe veerule muistse linnuse varemete kõrvale püstitada hiiglasliku tarva kuju, mis on tekitanud küllaldaselt vastakaid arvamusi.

Tõepoolest, asjale võib läheneda mitut moodi. Paljudel on raske ette kujutada, kuidas koletu pronkselukas varemetega harmoneeruma hakkab ning kas ta mitte neile avanevat vaadet rikkuma ei hakka.

Linn on toode

Samas on turumajanduslikus maailmas ka linn toode, mida tuleb oskuslikult müüa ning selles suhtes on tarva kuju üks osa Rakvere marketingikampaaniast. Meil ei ole midagi, millega pürgida Eesti suve-, kevade-, talve- või sügisepealinnaks. Meil on üks väike tolmune puust linn, üks teater ja ühed keskaegsed varemed.

Siinoliija jaoks polegi seda võib-olla nii vähe, kuid kaugevalt tulijad tahaksid näha midagi erilist, midagi sellist, mida neil mujal matka veerel näha ei õnnestu.

Tarvas peaks hakkama tööle just linna logona, seda enam, et on ju Rakvere muistne nimi just Tarvanpää. Vastasel juhul võiks tarva asemel ükskõik kelle või mille kuju Vallimäe püsti upitada, kuid midagi pisut eriskummalist oleks igal juhul vaja.

Turismiäri seisukohalt on praegu tõsine puudujääk asjaolus, et Rakverel ei ole ühtegi sümbolit, mida annaks kolme-

Andres Pulver
Koduloolane

mõõtmeliselt kujutada. Linnuse varemeid saab küll kruusile maalida ja paberile trükkida, heal juhul isegi reljeefsel kujutada, kuid nendekujulist nipsasjakest on ülimalt keeruline teha. Seda keerulisem on sellele nipsasjale siis veel praktilist lahendust leida.

Tarvas (või tegelikult mis tahes kuju) on selles suhtes palju järeleandlikum ning teda saab peaaegu lõpmatult vähendada, muutes hiigeltarva kas või näiteks võtme-, pliiatsi- või paberihoidjaks. Erinevaid variante on kindlasti veel küllaga.

Poolikute inimestega äri ei tee

Turist on aga oma olemuselt üks kummaline inimene, kes tahab käidud kohtadest endale mingi mälestuseseme soetada ja kõige parem oleks, kui seda asjapulka ka mingil praktilisel viisil kasutada saaks.

Meil pole oma Manneken Pis'i nagu Brüsselil, Kristust nagu Rio de Janeiroil, Väikest merineitsit nagu Kopenhaagenil, metskitse nagu Karlovy Varyl, Eiffeli torni nagu Pariisil, Vana Toomast nagu Tallinnal. Veel enam, tegelikult ei ole Rakveres isegi ühtegi tõsiselt võetavat avalikku skulptuuri.

Rakveres on küll mõni poo-

lik inimene posti otsa pandud ja kalmistul võib üksikuid kauneid hauatähiseid kohata, kuid linna haljasaladelt kaunist kunsti ei leia. Kui me tarvast Vallimäele püsti ei pane, võib Rakverest saada peagi viimane linn Eestis (aga võib-olla isegi kogu Euroopas), kus pole ühtegi skulptuuri.

Mälestussammastega turistide ei kutsu, sest nägu võib küll posti otsas muutuda, kuid olemuselt jääb mälestussammast ikka samaladseks ja lõppeks ei ütle Kreutzwalldi või Kunderi nimi enamikule turistidest mitte midagi.

Kas miljon on palju või vähe?

Olen kuulnud selliseidki arvamusi, et tarva kuju saab olema kole, et Kangro teeb kitsi ja et kuju on hirmus kallis. Kits või mitte, aga just Tauno Kangro on ilmselt parim taoliste asjade tegija Eestis.

Tarva ilu või inetus sõltub aga otseselt vaatajast. Eks tea ju igaüks, et ilu on ennekõike vaataja silmades. Kui aga hakata Vallimäele rajama kuju, mis absoluutselt igaühe arvates ilus ja paslik oleks, siis sinna ei kerkiks mitte kunagi midagi.

Tehes siinkohal väikese kõrvalepõike müstika ja sümbolika maailma, tuleb tõdeda, et kuigi tarvas sümboliseerib ürgset meheliikku jõudu, kannavad tema poolkuukujulised sarved endas lunaarset naiseliikku tunnusmärki.

Hind sõltub alati samuti kontekstist. Miljon võib tavainimesele tunduda tõepoolest hiiglasliku summana, isegi Rakvere

ARVAMUS

Kui aga hakata Vallimäele rajama kuju, mis absoluutselt igaühe arvates ilus ja paslik oleks, siis sinna ei kerkiks mitte kunagi midagi.

Andres Pulver

linnaelarvega kõrvutades ei ole miljon just tilluke summa, linn saaks selle raha eest 4-5 päeva rahulikult ära elada.

Ometi olen ma kindel, et tarvas teenib endale kulutatud raha üpris kiiresti tagasi, sest ilmselt keerab nii mõnigi Tallinnast Peterburi poole (või vastupidises suunas) vurav turistide auto Rakveresse, et hii-gelelule pilk peale visata.

Ja kui ta juba korra siin on, siis küllap ta siia ka mõne krooni maha jätab.

Meistrimehed ja müüjad peaksid aga tarva valmimiseks hakkamas olema ning juba tillukesi tarvaid vorpima hakkama, et turistidele midagi pakkuda oleks.

Esimesest päevast alates, sest ka kogu nipsasjademüük toimib suletud ringis omakorda tarva ja sedakaudu ka Rakvere reklaamina.

Iga uus turist toob aga linna jälle uut raha. Turumajanduse jõhker loogika käsib meil temalt raha ära võtta, vähemasti osa sellest. Et käituda tsiviliseeritud kombel, peab meil olema turistile midagi vastu pakkuda.